

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai székellő:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6	Fél évre . . . 7
Negyed évre . . . 3	Negyed évre . . . 3.50
Egy hónapra . . . 1	Egy hónapra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr. Bőlvégdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 kr. Nyitási díj . . .

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A borosjenői járás mozgalmá.

Arad, deczember 6.

A borosjenői járásba kebeleztetett községek már régóta súlyosan érezték azon körülmény káros hatását, hogy járásuk központjában, Borosjenőn, sem közjegyzői, sem adóhivatal rendszeresítve nincsen, jóllehet e város kir. járásbírósnak, telekkönyvi hatóságnak, járási szolgabíróságnak székhelye s ugyanott egy m. kir. honvéd zászlóalj is állandóan elhelyezve van.

A járás községei ennél fogva együttes kérvényt intéztek úgy az igazságügyi-, mint a pénzügyi miniszteriumhoz, melyekben az érintett két hivatalnak Borosjenőn leendő felállítását kérelmezik.

A kérvények azóta megjárták a maguk útját, véleményadás végett leküldettek az illetékes hatóságokhoz, és most a megyei közigazgatás fogja azokat a mostani ülésén tárgyalni.

Meg vagyunk róla győződve, hogy az illetékes hatóságok nem fognak késni, a maguk részéről lehetőleg támogatni egy oly mozgalmat, melynek jogosultsága az első tekintetre szembeötlő.

Nem arról van itt ugyanis szó, hogy egy vidéki mezőváros a hasonrangu megyebeli központokkal való rivalitásában tisztán túlzó lokalpatriotizmusból azokhoz hasonló intézmények felállítására törekednék, anélkül, hogy az azokkal járó költségeknek a korlátolt helyi forgalom jelentéktelen emelkedésén kívül egyéb egyenértéke volna.

A közigazgatás zavartalan menete, valamint a járási községek lakóinak érdeke egyaránt kívánatosá teszi, hogy Borosjenőn, e fontos kerületi centrumban, az ott felállított törvénykezési és közigazgatási hatóságok egy közjegyzői és adóhivatal felállításával kiegészíttessenek, egységesse tétessenek, mert az eddigi hiányos helyzet csonkának, visszának mondható, ilyennek bizonyult lépten-nyomon, nem csekély kárával az érdekelt lakosságnak és nehézségeivel a meglevő hatóságok ügyködéseinek.

Igy például az adóügy kezelésének tekintetében a borosjenői járás községei három, a buttyini, kisjenői és pankotai adóhivatal körletébe van beosztva, mi az adó- és illetékügyek lebonyolítását tetemesen megnehezíti és drágítja.

Hasonlóképp áll a dolog a közjegyzői intézményt illetően, melylyel a Borosjenőn elhelyezett járásbírósnak és telekkönyvi hatóságnak sűrű és állandó érintkezése lévén, annak emezektől külön választását az ügykezelés intenzivításának folytonos emelkedése mellett huzamosabb időre meghagyni nem is lehet.

A fennforgó és tekinteten kívül nem hagyható indokokat remélhetőleg nem csak Aradmegye illetékes körei, hanem a

magas kormány is méltányolni fogja. Köztudomásu dolog ugyanis, hogy a pénzügyminiszter tervezett adóügyi reformjainak egyik láncszemét a királyi adóhivatalok oly fokú szaporítása képezi, mely szerint minden járásbírósnak székhelye egy szersmind királyi adóhivatallal is bírjon, s ez a körülmény legalább az iránt nyújt megnyugvást, hogy a kérelem döntő helyen elvi nehézségekbe nem ütközik.

Öszintén kívánjuk, hogy borosjenői járás adófizető polgárainak ezen mozgalmá sikert arasson, mert meg vagyunk győződve róla, hogy a közvetlen anyagi haszon, mely ama hivatalok felállításával minden egyes polgárnak osztályrészeül jut, a közjólét emelkedése által közvetve az államnak is javára lesz, s megtéríti az azok életbejuttatásával járó költségeket.

Adóhivatal Borosjenőnek.

— A kérvény. —

Mai vezércikkünkben körülményesen foglalkozunk a borosjenői járás községeinek azon kérelmével, hogy Borosjenőnek, megyénk e szépen virágzó s gyorsan fejlődő községének, királyi adóhivatal adassék. E helyen — egész terjedelemben közöljük az alaposan megindokolt s a pénzügyminiszterhez benyújtott kérvényt, mely a következőképp hangzik:

Nagyméltóságu magyar kir. Pénzügyminiszter ur!

Kegyelmes Urunk!

Az Aradvármegyébe bekebelezett borosjenői közigazgatási járás községei az államjövédékek, de különösen az adó- és illetékezelés-ügy nagy hátrányára három kir. adóhivatal, és pedig buttyini, pankotai és kisjenői kir. adóhivatalok körletébe vannak beosztva, mely adóhivatalok mind más közigazgatási járásban fekszenek, s így az adózó közönség, valamint a községek is, adó, illeték és egyéb jövedéki ügyeinek elintézése és lebonyolítása céljából költséges utazásokat kénytelenek tenni, vagy a kedvezőtlen közlekedési viszonyok miatt ezen ügyeket anyagi kárukra el sem végezhetik.

Ezen állapot súlyos volta és tarthatatlansága indította a borosjenői járás közönségét arra, hogy képviselőtestületei útján elhatározza, hogy Borosjenőn egy m. kir. adóhivatali székhely szervezése és rendszeresítése érdekében Nagyméltóságodnál kérvényezni fog, s ennek alapján és községeink nevében terjesztjük elő alázatos kérelmünket és esedezünk annak kegyes meghallgatásáért.

Nagyméltóságu Pénzügyminiszter Ur!

A fentebb már jelzett beosztás eléggé megvilágítja a nagy kiterjedésű járás közönségének súlyos és tarthatatlan helyzetét, és indokoltá teszi azon óhaját, hogy a járás közigazgatási hatóságának székhelyén: Borosjenőn egy magy. kir. adóhivatali szerveztessék, illetve rendszeresítsék, mindazonáltal kérelmünket még a következőkkel indokoljuk:

Az adó és egyéb kincstári tartozások kezelése csak az esetben volna sikeresen eszközölhető, s a községek ezen működése a járási hatóság által a magas kincstár előnyére eredménytelten ellenőrizhető, ha az adóhivatal a járás központjában székelne, s e mellett azon cél is elérné, hogy az adózó közönségnek

a magas kincstár irányábani kötelezettségeinek gyakorlására előnyös alkalom nyújtatnék.

E járásban fekszenek a vidék legnagyobb számottevő uradalmai, nagy kiterjedésű szőlőhegyek, — Boros-Jenőn kir. járásbírósnak, telekkönyvi hatóságnak, egy m. kir. honvéd zászlóalj, járási szolgabírósági székhely, pénzügyi szakasz és m. kir. csendőrségi állomásoz, és legközelebb — mint kilátásba helyezett — csendőr szárny-parancsnokság és kir. közjegyző fog székelni, mely hatóságok és testületek és ezeknek egymáshoz viszonyulása mind egy m. kir. adóhivatalnak a székhelyükön leendő felállítását igénylik.

Az 1882. év előtti időkben Boros-Jenőn állandóan adóhivatali székhely volt, s itteni működésének jótékony hatása a pénzügyigazgatás minden ágában, s a lakosságnak a kincstári követelések behajtását kezelő községi közegek irányábani nyugodt magatartásában nyilvánult, s így az adóhivatal felállításának szükségessége a jelenlegi viszonyok között még sokkal indokoltabb.

Boros Jenő nagyközség hivatva van mind keletkező területi fekvése, mind pedig életképessége és eddigi alakulása folytán a vidék kereskedelme és iparának gócpontjává, s e téren számottevő tényezővé fejlődni, s e fejlődési látszat szerint lényegtelen, de a valóságban mégis befolyásos szerepet játszó tények által előmozdítani, — mindnyájunknak kötelességét képezi.

Ezen fejlődésre tapasztalat szerint pedig az érintkezésre utalt hatóságok, s így a m. kir. adóhivatal is kedvező befolyást gyakorol.

Ezek után engedje meg Nagyméltóságod, hogy alulírott szerény szolgáló hivatkozunk az országgyűlés pénzügyi bizottságában bőlc tapasztalata alapján tett ama kijelentésére, hogy a pénzügyigazgatás maga is szükségét látta annak, hogy a kir. adóhivatalok lehetőleg szaporíttassanak, úgy, hogy idővel minden kir. járásbírósnak székhely adóhivatallal is bírjon, s ennek révén reménylenünk azt, hogy indokolt és méltányos kérelmünket teljesítendő.

A fent elősoroltakat összegezván, tekintettel arra, hogy az adóügyi-kezelés nagy hátrányára a borosjenői járás községei három adóhivatal körletébe vannak beosztva;

s tekintettel továbbá arra, hogy e három kir. adóhivatali székhelyei: Buttyin, Pankota és Kisjenő idegen járásokba vannak bekebelezve, s ennél fogva a közönség különösen adó- és illeték-ügyeit csak nagy nehézséggel és jelentékeny költségek árán képes lebonyolítani, de sokszor anyagi kárára azt egyáltalán el sem végezheti, holott ha egy kir. adóhivatal Borosjenőn szerveztetnék, ezen ügyek olcsóbb, gyorsabb és alaposabb lebonyolítást nyerhetnének;

s végül tekintettel arra, hogy Borosjenőn kir. járásbírósnak, telekkönyvi hatóságnak, egy m. kir. honvédzászlóalj, járási szolgabíróságnak, m. kir. pénzügyi szakasz és csendőrségi székhely s a közel jövőben csendőr szárnyparancsnokság és kir. közjegyző székelni fog, s ennél fogva úgy a pénzügyigazgatás, mint a közönség erre kapcsolatos magánérdekeinél fogva Borosjenőn egy m. kir. adóhivatal szervezése indokolt;

hódoló tisztelettel alulírott községi előjárók súlyos helyzetű lakostársaink nevében is, ismerve Nagyméltóságodnak a magas kincstár és az adózó közönség igényeinek és érdekeinek összhangzásban tartása körül szerzett érdemeit s azon nemes törekvését, amelylyel azok közös jóléte iránt atyailag gondoskodik: alázattal esedezünk Nagyméltóságod előtt, hogy e járás súlyos helyzete és kellően indo-

kolt méltányos kérelmét becses figyelmére méltatva, járásunk székhelyén: Borosjenőn egy m. kir. adóhivatalt kegyesen szervezni s illetve rendszerezíteni méltóztatnék.

Reményt vetve édes hazánk szeretetétől környezett áldásos működésében és helyzetünk tarthatatlanságában, alázatos kérelmünk megújítása mellett, vagyunk

Nagyméltóságodnak hódoló tisztelettel

alázatos szolgálai

A borosjenői járás községe nevében:

Aláírva M o n t i Alajos főszolgabíró, továbbá Apatelek, Apáti, Barakony, Berza, Bokszeg, Borosjenő, Csermő, Moroda, Sikula, Somoskés és Szőlős községek előljárói által.

Városi közügyek.

Sorrendje

az Arad sz. k. város törvényhatósági bizottsága által 1892 évi december hó 14-ik napján d. u 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá veendő ügydabeknek.

1. A polgármester havi jelentése november hóról.

2. A nagymélt. Miniszterelnök intézménye W e k e r l e Sándor miniszterelnöksége alatt a magyar minisztérium megalakítása tárgyában.

3. Nagymélt. Hieronymi Károly belügyminiszter intézménye magyar belügyminiszterre történt kinevezéséről.

4. A nagymélt. m. k. belügyminiszterium körrendelete a központi választmányok megalakításáról.

5. Arad sz. k. város főispánjának átirata, mely szerint az új vágóhidnál szervezett igazgatói állásra B a r k ó Ferenc oklevés állatorvost helyettesítette.

6. Sárosvármegye közönsége a ragados tudólok kiirtása tárgyában elkészült s az országgyűlés képviselő házához benyújtani szándékolt törvényjavaslat részbeni módosítása iránt a m. k. miniszterelnök urhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.

7. A Baross-szobor-bizottság felhívása, a Budapesten felállítandó Baross-szoborra való hozzájárulás iránt.

8. P á l f f y Ede és társai kérvénye a szabadban való husarulás eltiltása iránt.

9. A tanács jelentése az 1893. évi kövezési s munkaterv megállapítása iránt.

10. A gazdasági szék jelentése a Kosuth-utcai laktanyánál teljesítendő építkezések iránt tartott árlejtések eredményéről.

11. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak intézménye az 1893. évi városi költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában.

12. U. az. az árvapénzek után befolyt kamat-jövedelem 10%-ának az árvaszéki kiadások fedezésére való fordíthatása iránt.

13. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak intézménye az utka-

parók és utegyengétek fizetésének emelése iránt hozott határozat jóváhagyása tárgyában.

14. Polgármesteri előterjesztés a honvédlaktanya építéséhez felvett 64.000 frt kölcsön tárgyában.

15. A tanács jelentése a pénzügyigazgatóság által f. évi október és november hónapokban elő- és leírt állami adókra eső községi adóknak elő- és leírása iránt.

16. U. az az aradi ipar és népbank, Domján Lázár, Kohnt Nándor, Kabát Imre, Schneider Ferencz, Szentesy Mihály, Macsik János, Éles Armin, Bógya Ferencz, Szabó Ferencz, Gantner András, Weisz Dávid, Naun Sztána, és Boros Beni által emelt új épületek községi adómentességének engedélyezése iránt.

Aradon, 1892. december hó 6-án.

Kiadta:

Institőrís Kálmán s. k.
főjegyző.

Időjárás.

Légnemiség: reggel 7 órakor 748.0 mm., délután 3 órakor 749.4 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° — 2.3, délután 2 órakor 0° — 1.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 6, délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel borult, havas, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 6 milliméter hó.

A testvérek.

— Tanulságos történet. —

Mikor ifjú sziveikben életre fakadt az első szerelem; csalogány-dal tölté be a leget; harmatcsepp rezgett a fűszálon; lágy szellő csókolgatta a leveleket.

Tavasza volt; arany sugaras, édes, szép tavasz, mely kikeletet hozott az ő tiszta sziveikbe is.

Aztán következett az ősz. Beborult a fényes égbolt. El kellett szakadniuk.

Azt hitték, a sziveik is megszakadnak egymás után. Egygyé forrott érzelmeik fájóvá tették a bucsuzást. De a csillogó szemek, a biztató mosoly és a forró kézzorítás, melylyel elváltak, reményt öntött lelkeikbe.

A viszontlátásra!

A távoli nevelő-intézet szigorú falai közé csak a szülők és barátok levelei juthattak be. És a lányka válaszáat is megnézték, mielőtt postára adták. Hallgatni kellett róla, a legkedvesebből, a legjobbról és nem lehetett hirt szerezni.

Álmatlan éjszakák zürzavaros képei tudnak csak megmondani: mi dult a gyötört kis szívében. Meddig tart még a kínzó állapot? Mikor lesz vége a kalváriának? Hát elszakadt minden fonál? s a szellő is hűtlen lett; az sem hozza el a kedves suttogó hangját, epedő vágyakozását, titkos szerelmének, olthatatlan lángjának néma üzenetét. . . .

Nem lett hűtlen senki. A szerelmes ifja maga indult utnak, hogy lássa azt, kinek szívébe vésett vonásai az élet legszebb örömét rejték szá-

mára. Dobogó szívével számlálta az órákat: mikor ér oda.

Csak ott volna már: Hadd merüljön bele két szeme a gyönyörűségbe, a mit a lányka látása okoz; hadd szívhasssa a levegőt, melyben egyetlen él; szólhasson hozzá, hallja hangját; érintse kicsi, vékony, forró ujjait. . . .

Izgalommal gondol a találkozáshoz. Hónapok óta nem látta. Vajon megváltozott? Bizonyára, még ragyogóbb, még üdőbb, mint volt. — És elkészült rá, mint fogja magát viselni az intézet szigorú igazgatójával szemben. Kijátsza. Igénybe vette egy szeretetreméltó ismerőse: az „6” barátnőjének szívességét. Levelet visz hozzá. A postás szerepében csak bejut talán?

De minél közelebb van a várt, az óhajtott célhoz; annál kevésbé tetszik már neki a terv, mely odahaza annyira földerítette s melyért utra szállt. A levelet átadja, aztán vége. Pár hivatalos hideg szó — talán ha a kicsike nincs otthon — még az sem s visszajöhet. Egő agygyal gondolt arra, mit kellene tennie, hogy célját érjen?

M e g v a n. Mosolygó arczzal eszeli ki az újabb tervet. Egész valójá remeg ugyan az izgatottságtól, melyre a gondolat hozza. Ez több volna, mint a mennyit remélni mert volna. Csak bátorság kell és semmi baj! Oh, mily boldogság lesz; édes öröm!

Ott van. Az igazgatónő elküldött a leánykáért:

— A kisasszony bátyja van itt, kéretem — utasítá a nevelőnőt.

. . . Jön. Könnyű lépteit senki sem hallja. Amint belép, meglátja az ifjút, mintha egy pillanatra összereszenne, de egy tekintet a lángoló szemekből s egy sugallat onnan a hangosan dobogó szív mélyéről: megértetik vele a helyzetet. Egő arczzal b á t y j a kitárt karjaiba rohan és izsó csókokban egyesülnek ajkai.

Az igazgatónő mosolyogva nézi őket s magában egyre dicséri a szerető testvéreket, akiknek minden második szavuk ez:

— Edes, kedves, aranyos h u g o c s k á m!

— Egyetlen, czukros b á t y á m!

. . . Milyen jó testvérek!

T - c s.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	s z e t k ü l d v e:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 3 kr. vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

T Á R C Z A.

— Deczember 7. —

T r é m a.

Amit nem igen szoktam: álmodozom.

Mondjuk: ott ülök egy kis plüss-zsámolyon az ön lábai előtt s egy cigarett füstjénél (mert cigarett nélkül nem vagyok ember) hallgatom önt.

Amint következik:

„Ha jól értettem, arra kell felelnem: volt-e bennem valamely tréma, mielőtt felléptem s aztán az előadás alatt? Egyszerűen azt felelhetném, hogy nem. De ön kijelentette, hogy arra kíváncsi; egyáltalán, mit éreztem, mikor ráléptem azokra a világot jelentő deszkákra? Azt hiszem, maguk így szokták nevezni. Nos, szívesen felelek. De mindenekelőtt: szereti ön a hasonlatokat?

Nem tulságosan. Helyes. Tehát még rövidebb lehetek.

Elismeri-e ön, hogy az igazi demokráciának az ő próbaköve, hogy mennyiben tud sértetlen maradni az egyes ember büszkesége az összességgel szemben? Nem tudom: megért-e teljesen. Azt akarom mondani, hogy csak akkor beszélhetünk a demokrácia teljes diadaláról, ha kétségen felül bebizonyul, hogy olyasmiről, amiért ő nem tehet, senkit büszkeségében meg nem sért a társadalom. Hang-

sulyozom: senkit. Mert én úgy találom, hogy a demokrácia eddig csak egy irányban terjedt s eddig csak azért folyt a küzdelem, hogy a becsületes munkájuk után meggazdagodott embereket a született gazdagok fogadják be s ne sértsék emberi büszkeségükben minduntalan. De arról eddig nem is gondolkodtak, hogy a becsületes munkájuk után elszegényedett emberek büszkesége ne szenvedjen mind a két irányban: azok miatt is, akik született gazdagok s azok miatt is, akik meggazdagodtak. Pedig az nem utolsó probléma. Nézzé; itt van az országban ezer és ezer ember, egyrésztük mindenesetre önhibáján kívül szegényedett el s a született gazdagok lenézik, mert nem tarthat velük, a meggazdagodottak pedig elhúzódnak, hogy így az elszegényedettek ten torlóják meg, amit a született gazdagok ő ellenük vétettek.

Szóval a született gazdagok azt mondják: „már nincs pénzetek, hát dolgozzatok“, — a meggazdagodottak pedig azt felelik: „már volt vagyonod és elpazaroltad, nem is bizhatunk read komoly munkát.“ Azok is eltasztják, ezek is ellökik s mi a vége? Elzúllás. Úgy hívják: a gentry pusztulása.

Már most ha az elszegényedettek között van egy erélyes férfi, ez munkába áll, akár milyen közönséges, hétköznapi munkába és küzdeni fog a kenyerért. A társadalomban ez rivél látom az ismerősöket ebből a fajtaból s végtelenül nagyra becsülöm őket. És ne is

csodálkozzék, hogy ilyen fogékonyan tudok e témáról beszélni. Nagyon sokat gondolkodtam föléle s e gondolkodás eredménye — az, hogy megtettem már — az első lépést.

Mert a problema érdekesebb része még hátra van. Tegyük föl (oh mintha még föl is kellene tenni): az elszegényedettek családjaikban van nő is. Mit csináljon ez? Az emberek gyorsan készen vannak ítéletükkel. Azt mondják: „Jó ez nekik, a gazdagoknak nem kellemenek s a szegényekhez ők nem mennek.“ Nem igaz. Ha általánosságban még igaz is volna, mért ne számolnánk a kivételekkel.

Mondjuk, egy ilyen kivétel megszólalna.

— A gazdagoknak csakugyan nem kellek, a magam fajtájuk maguk is keservesen küzdenek s a született szegények nem mernek hozzám közeledni, mert azt hiszik, hogy multamból hozott igényeimet nem tudnak kielégíteni. Eltávolodnak tőlem a gazdagok, az elszegényedettek s a szegények; hát mit tegyek?

Nos, mit felelné ön?

Nem tudna felelni. Legfőlebb azt mondhatná, hogy amott is akad kivétel s elveheti a nőnemű kivételt egy (gazdag, elszegényedett vagy szegény) férfi-kivétel. De hátha kivételek nem találkoznak? Hisz a nő egész nevelése olyan, hogy tőle nem indulhat ki semmitéle kezdeményezés és közeledés! Akkor aztán az ilyen női kivétel egész életére bol-

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— December 7. —

Szeles.

Fagypont körüli hőmérséklet.

Helyenként csapadék.

H I R E K.

December 7. Szerda. Róm. kath. naptár: Ambrus. — Protestáns naptár: Ambrus. — Görög-keleti naptár (november 25.): Katalin. — A nap kél 7 óra 36 perczkor, nyugszik 4 óra 7 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

December 8. Az aradi ipar és népbank közgyűlése új részvények kibocsátása tárgyában.

December 8. Szabadkai Irén hangversenye a Krispin-teremben délután 5 órakor.

December 10. Felolvasó- és táncestély a szabadságharczi ereklyemúzeum javára.

December 12. Dohánybevitel Aradon február 16-ig.

December 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

December 15. Gőzgépkezelők és kazánfűtők vizsgája.

December 17. Táncestély a várbeli kaszinóban, hangversenyyel egybekötve.

December 18. Az aradi kaszinó közgyűlése délelőtt 10 órakor.

December 18. Városi képviselők választása.

December 21. Megyebizottsági tagválasztások az összes községekben.

December 21. A kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választása a városházán.

December 29. A Barabás-Baráth sajtóper tárgyalása.

Január 7. A „Maros” évezős-egylet fényes bálja a Fehér Keresztben.

A hó és a vasutak.

A tegnapi napot a hó és a vonatkésés uralta.

Mindenki e két dologról beszélt.

A hó egész fuvatagokban lepte az utcát, a vonatok közlekedését pedig nagyban akadályozta és hátráltatta. Sok helyen még a hó-éke is kevés volt utat nyitni a fehér takaróval vastagon ellepett pályatesten megszorult mozdonyok előtt.

A vonatokkal természetesen késelt a posta is, ami nem csak a szerkesztőségeket, hanem a nagyközönséget, de főleg a kereskedőket és kávéházak tulajdonosait érintette kellemtlenül. Ugyyszólván el voltunk barrikádozva a külvilágtól.

A postahivatal körül egész nap sürgött-forgott a közönség s türelmetlenül várta a bejövő kocsikat s a levelek, újságok szétszórását. Ugyaníly csoportosulások voltak a vasúti indoháznál, hol a fekete táblán minduntalan egyik, vagy a másik vonat megkésését jelezték.

A szegedi vonat, melynek reggel 8 órakor kellett volna Aradra érkeznie, csak

dogtalan, parlagon heverő, az életre teljesen elveszett teremés maradt.

Kezdi-e már sejteni, hogy mily égető érzések kohójából került ki az az elhatározás, hogy színpadra lépek? Elégé intelligens, fiatal, életkedvű vagyok, önök azt mondják, hogy tehetségem és temperamentumom is van; nos, én megtettem az első lépést. Mert nekem a színpad: kenyér, találkozási hely s büszkeségemnek minden kaszttal szemben erős védője. Trémán nincsen, csak örök bennem az a láz, hogy az új tért, melyen életem, büszkeségem, női méltóságom és emberi értékem biztosítva van, egészen elfoglaljam és boldoguljak, mint ember, és boldoguljak, mint nő...

Ha első vagyok, aki ilyet merészel, — utolsó nem leszek. Mert sok szenvedő társnőt hagytam magam mögött. Csak a társadalommal szemben érzett bátorságom egy csöppnyi töredéke előtt? Nem. Amit én éreztem: a bátorság volt s amit érzek és érezni fogok: az az élethez való ragaszkodás, az érvényesülés és a büszkeség megőrzésének égető láza.

Igy van."

No nézze, a cigarettém kialudt s elfelejtettem rágyújtani.

Hát nem érdekel hallgattam?

délután 5 órakor jött meg hókével és segédmozdonynyal.

Hasonló arányban késelt a reggel tőlünk induló szegedi vonat is, mely csak dél felé ért Battonyára, honnét Mezőhegyesig hókével és két mozdonynyal tört utat az akadályozott pályán.

Gurahoncz közelében a hófúvás olyan nagy arányokat öltött, hogy ma már valószínűleg hóéke alkalmazása lesz szükséges a pályatest takarításához. Ugyancsak Gurahoncz környékén az erdei vasút közlekedését be kellett már tegnap a nagy havazás miatt szüntetni. A hó az erdőben hatvan czmtr magas.

Hosszasan megkéselt a budapesti vonat, melynek délután 3 óra 45 perczkor kellett volna Aradra érkeznie. Már kora délután három és fél órai késést avizáltak, de a vonat csak éjjel jött be. A Budapestről érkezett lapokat és leveleket e szerint csak ma reggel kézbesítheti a posta.

Az erdélyi vonatok szintén hosszabb késéssel érkeztek be Aradra, azonban remélhető, hogy ma, ha újabb hózivatar nem lesz, minden irányban helyreáll a közlekedés.

— Aradváros költségvetése jóváhagyva. A belügyminiszter Aradváros 1893-ik évi költségvetési előirányzatát jóváhagyta. A jóváhagyásra vonatkozó miniszteri intézkvényt az e hó 14-én tartandó köztörvényhatósági bizottsági közgyűlésen fogják felolvasni.

— Miniszteri biztos Aradon. A belügyminiszter tegnap leiratilag értesítette Aradváros tanácsát, hogy tekintettel arra, hogy az Aradon uralgó differtisziájárványt az orvosi hivatal körültekintő és cél tudatos óvintézkedései sem gátolják meg, Téry Ödön dr. közegészségügyi felügyelőt viszonyaink tanulmányozása céljából legközelebb Aradra küldi.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága december havi ülését 14-én délután 4 órakor tartja meg.

— A választók névjegyzéke. Arad szab. kir. város központi választmánya már összeállította kerületenkint az e hó 18-iki törvényhatósági bizottsági tagválasztásokon szavazati joggal bíró választó polgárok névjegyzékét. A névjegyzék kerületenkint ki fog függesztetni.

— Utkaparók öröme. A kereskedelemügyi miniszter az aradvárosi utkaparók és utgyenestők fizetésének emelése iránt hozott határozatot jóváhagyólag tudomásul vette.

— A megyei tisztviselők fizetésemelése. Budapestről teljesen beavatott oldalról írják lapunknak: A törvényhatósági tisztviselők fizetésfelelőse az államosításig ideiglenesen olyképen fog megoldatni, hogy a törvényhatóságok dotációjának megfelelő felelőse által a tisztviselők jelenlegi fizetésüknek 10 százalékat pótlék gyanánt kapják. A fizetés-felelőse januártól veszi kezdetét, de utalványozva csak az állami költségvetés megszavazása után lesz.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottságai ma, szerdán tartják december havi rendes üléseit. A megyénél d. e. 9, a városházán pedig d. u. 4 órakor veszi kezdetét az ülés, melyre a bizottsági tagokat ismételtén figyelmeztetjük.

— Havazik. „Tempora mutantur!” Egyik nap csikorgó hideg, mellette napsugár; másik nap csipős északi szél, mely pirosra festi még a halvány, sápadt arcokat is, s a következő perczben már gomolygó, sűrű felhők, melyek bőven öntik magukból a szállongó hópelyheket. Ez a helyzet vasárnaptól máig. A tegnapi nap reggele sűrű hóréteggel üdvözölte a felkelőket, s a fűrészpóros aszfalt egy csep-

pet sem hivatott a sétálásra. A háztetőkről kegyetlen szél csavarta le a kristály pelyheket, s a megsodort hóoszlop keményen vágódott a felgyűrt gallérok mögé. Boldogok azok, kik tulkaczaghatják a tél szelének vad nevetését, de jaj azoknak, kik sápadt, dermeteg arczzal, félve néznek a jövőre, mely csak megsekszorozhatja szenvedéseiket. Nem boldogság azoknak hallgatni a felcifrázott számon csongettyút, sem pedig a korcsolyázók vidám csevegését. Az árvaság, az elhagyatottság érzete, s a facsaró hideg könnyeket csal szemekbe. Megirigylük a csicsérgő verebek boldogságát, melyek nem éheznek, mert van könnyörületes sziv, mely a vastag szemfedéllel elzárt magvak helyett gondoskodik más eledeiről. De hál' Istennek, mi még nem jutottunk ennyire. Aradon ezernyi jó sziv gondoskodik az éhezőkéről, kiknek immár nincs okuk a rettegésre s a szegények is vidóran várhatják a telet... Az utcákon pedig ez idő szerint a következő szellemes pároszédéket lehet hallani:

— Jó napot kívánok.

— Alásszolgája.

— Hogy van?

— Köszönöm jól. És ön?

— Én is.

— Hideg van.

— Hideg ám.

— Alásszolgája.

— Alásszolgája.

— Katonai áthelyezések. A hadsereg rendeleti lapjának közlése szerint Sandner Károly 33-ik gyalogezredbeli I. oszt. százados és Busu Miksa 53-ik gyalogezredbeli II. oszt. százados kölcsönösen áthelyeztettek.

— Ováció a hadtestparancsnoknak. Szép ovációban részesültek a jemesvári helyőrség tisztjei Waldstädten János báró, tábornok és hadtestparancsnokot abból az alkalmából, hogy ő Farsage az első osztályú vaskorona-renddel tüntette ki. Tegnapi este fél 8 órakor táktás-menet vonult a hadtestparancsnok lakása elé, hol a házi ezred zenekara három darabot játszott el s azután vig zeneszóval járták be a város több utcáit. Este 9 órakor pedig a helyőrségi tisztikar jelent meg az ünnepelnél, mely alkalommal Adroszky tábornok, hadtestparancsnok tolmácsolta a tisztikarnak a legfelsőbb kitüntetés felett érzett igaz örömet. Waldstädten báró köszönetet mondott a tisztikarnak a lelkes ovációért, s kérte a tisztikart, hogy tartsák meg továbbra is számára azon szeretetet és jóindulatot, melyet most iránta érznek. Ezután Waldstädten báró minden egyes tiszttel kezét fogva, az étterembe vezette vendégeit, hol a báróné terített asztalokkal várta őket.

— A huszárlaktanyai baleset. A megyei honvédlövassági laktanya építésénél történt halálos baleset ügyében tegnap fejeztetett be a törvényszéki vizsgálat, minek folytán Gajcsán János hulláját boncolás nélkül el is temették.

— A kolerabeteg. Szentmártony Béla, a barakkórház utolsó lakója — mint a késő esti órákban értesültünk — élet és halál között lebeg. Az orvosok határozottan megállapították, hogy a fiu nem ázsiai kolerában, hanem erős hányászekelési tünetekkel összekötött hastífuszban szenved. Mire e sorok napvilágot látnak, bizonyára már kiszenvedett.

— A délmagyarországi nazarénusok. A Torontál című lap arra a figyelemreméltó körülményre hívja fel a figyelmet, hogy a délmagyarországi nazarénusok közt az a tévhit léven elterjedve, hogy Szerbiában szabadon gyakorolhatják vallásukat, sokan közülök oda vándorolnak ki. Ezt a téves hitüket azonban gyakran megkeserülük, mert Szerbiában sokkal nagyobb szigorral bánnak el a nazarénusokkal, mint nálunk. Így például az obrenováci hadi törvényszék négy nazarénust öt évi börtöureitelt el, mert vonakodtak a zászló-

lőesküt letenni és fegyvert nem akartak viselni. A nazárenus istentisztelet megtartását rendszeren három havi elzárással büntették. Egy a magyar állam kötelekbe tartozó szerb ember, ki nem akarta megengedni, hogy a szerb pápa szentelje be nejeinek holttestét, 18 hónapig fegyházát kapott. Még rosszabbul járt egy alexinaczi szabó, ki nazárenus létére a fegyver elfogadását megtagadta a harmadik sorozásnál: ez két évi fegyházát kapott. A délmagyarországi hatóságoknak tehát kötelességük lenne az ottani nazárenusokat figyelmeztetni, hogy milyen veszedelmbe rohannak, ha Magyarországból kivándorolnak.

— **Hirtelen halál.** Kristolovits Radován aradi czukorkaárus tegnap, midőn Ujterem-utca 7. számú lakására tért, feleségét az ágyban halva találta. Öt éves Dániel dr. kerületi orvos a helyszínén megjelenővén, agyszélhűdésben konstataálta a halálokat.

— **Halálos végű baleset.** Nagy szerencsétlenség színhelye volt tegnapelőtt a temesvári pályaudvar. Singer Martin 25 éves, nős, vasuti fékező ugyanis a józsefvárosi pályaudvaron a vagonok rendbehelyezésével és egybekapcsolásával volt megbízva. Ezen munkája közben, midőn a vagonokat ide-oda tologatta, egy vagon oly sebesen haladt feléje, hogy azt minden igyekezete dacára sem volt képes már megfékezni, minek folytán két vagon közé szorult. Mire a vasuti kocsik közül kivették, a szerencsétlenül járt szegény ember a szó szoros értelmében formátlan húst ömögge vált. Emberi alakja nem volt kiemelhető. A szerencsétlenség színhelyén azonnal megjelentek dr. Stepper Vilmos józsefvárosi kerületi orvos és Wechsberg Antal kerületi kapitány s intézkedtek, hogy a holttestet Singer lakására szállítsák. Wechsberg Antal kapitány a tényállást felvette és a vizsgálatot megindította. A szerencsétlenül járt munkás temetése nagy részvét között ment végbe. Megjegyezzük, hogy Singer Martin 5 hónap előtt nősült meg.

— **Házassági tárgy.** A.: „Te, nézd csak azt az agglagényt, annak egy milliónál több vagyona van.” — B.: „Hogy a manó vinné el, mért nem születet a fickó — leányok!”

— **Gyilkossági kísérlet.** Bulzán Mitru szemlaki lakos kárára annak unokaöccse, György, mult hó végén csekély értékű kukoriczát lopott el. Ez még csak meg lett volna, de a káros a kedves rokont kérdőre vonta, miből szóváltás keletkezett. A tettes erre bosszút forralt s egy nagy konyhakést vett magához, melylyel nagybátyja nejét, Bulzán Flórárt akarta megölni, de az annak hasába szánt szurást id. Bulzán György megakadályozta s az asszony így sértetlen maradt. A tettest letartóztatták.

— **Barátságos előfizetési felhívás.** Az amerikai Arizona Kicker a következő nyájas dolgot közli: „Alunt Tamás füszerkereskedő előfizetett ugyan lapunkra de azért már egy félesztendő óta nem láttunk tőle egy garast se. A minap elküldtünk ehhez a szemtelen fickóhoz, fölszólítván őt, hogy a pénzünket küldje meg. Blunt erre azt üzenté, hogy ne tolakodjunk és hagyjunk neki békét, mert olyan rongy újságot, mint aminő a Kicker, nem ad pénzt. Kijelentjük tehát, hogy ha Blunt, ez a közönséges fráter, holnap délig nem fizet, ott fogjuk megpofozni, ahol először találkozunk vele, föntartván magunknak azt a jogot, hogy arczátlan üzeneteért alkalmilag belövjünk az ablakán.” Végződik pedig a cikk így: „Együttal felhívjuk barátainkat, hogy terjesztsek a mi lapunkat és tudassák velünk, hogy kiknek van kifogásuk a Kicker ellen, mert ezekkel majd megismertetjük öklünk és tollunk erejét!”

— **Különböző fölfogás.** Az asszony: „Mond csak kedves férjcském, nem igazságtalanság az, hogy nekem úgy kell takarékoskodnom, míg te semmit sem tagadsz meg magadtól?” — A férj: „Nem, gyermekem, ez nem igazságtalanság. En veled jó parthiet csináltam s ezért valamit csak megengedhetek magamnak; te azonban egy szegény emberhez mentél férjhez s ez nagy ok arra, hogy takarékos légy.”

— **Lopás.** Tegnapelőtt este az Orczy-utczában ismeretlen tettes Gerich Ödön államvasuti hivatalnok lakásába hatolt s onnan egy női ruhaaljat és két ruha-derekat elloptott. A gyanu egy cselédleányra irányul, a kit nyomoznak.

— **Kényelmes tolvajok.** Gyorokon özv. Biró Ferenczné házának a hátsó falát felbontották és azon át sétálgattak Szabó

Lajos, Nagy Örszébét előbbi uri polgár kedvese és Máté Ferencz. Mult hó 20-án végre megsokallta az özvegy az ismeretlen tolvajok garázdálkodásait és lesbe állt Tokaji Mihályval. A lesnek eredménye is lett, mert a kényelmes tolvajokat rajta kapták a manőveren. At is szaladtak segítségért Anó József szomszédhoz, de míg ide-oda futkostak, a tolvajok elszelleltek. Utólagosan kiderült, hogy már eddig is 80 véka kukoriczát kezeltek el a jól elkészített uton.

— **Zalogházi árverés** lesz ma Weisz David helybeli kölcsönintézetében, melyre az érdekeltek figyelmét e helyen is felhívjuk.

— **Pályázatok.** Mázsatiszti áll. az aknaszlatinai sóbányahivatalnál 4 h. a. II. oszt. segédtelekkönyvvezetői állás a hőmezőháshelyi járásbírósnál 2 h. a. II. oszt. olvasztó altiszti áll. a budapesti fémjelző hivatalnál dec. 31-ig.

Gyászrovat.

Wagner Rezső elhunytáról mély reszvéttel vettük a következő gyászjelentést: Alólírottak mély fájdalommal tudatják a forrón szeretett s felejtethetetlen férj, illetőleg édes atya, após, sógor és rokon **Wagner Rezső** magy. kir. lottógyűjtőnek, folyó évi december hó 5-én, d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 67-ik s boldogházassága 43-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett jobolásra szenderültét. A boldogult hült tetemet december 7-én d. u. 3 órakor fognak Csiky Gergely-utca 18. szám alatti saját házából, a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise-áldozat december 9-én, d. e. 8 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Béke poraira! Arad, 1892 decz. 5. **Wagner Károly, Dr. Wagner Rezső fia, Wagner Károlyné szül. Rózsa Ilonka, menyé, özv. Wagner Rezsőné szül. Biehall Terézia neje, Quensel Anna szül. Biehall, Biehall Mária, Kummer Józsefné szül. Biehall, Schuhose Mária, sógornői. Kummer Vincze, sógora.**

Egyletek, Társulatok.

— **A tornaegylet házi ünnepélye.** Az aradi tornaegylet működő tagjai e hó 17-én este a tornacsarnokban házi ünnepélyt rendeznek mely iránt általános érdeklődés nyilvánul. Az ünnepély folyama alatt a tornacsarnokban czigányzene játszik.

A programm következő:

1. Felvonulás és szabadgyakorlatok. Vezényli: Nagy Sándor.
2. Csapatornaszás. I. csapat lovon, II. korláton és III. csapat ugrózsámolyon.
3. Mutatványtornaszás korláton és nyújtón.
4. Verseny súlyemelés, súlydobás és magas ugrás.
5. A díjak kiosztása.

Ünnepély után az egyleti tagok társasvacsorára gyűlnek össze Wittman éttermében.

— **A kaszinó közgyűlése.** Tegnap kezdték meg a kaszinó e hó 18-án délelőtt 10 órára hirdetett közgyűlésének összehívását. A rendkívüli közgyűlés iránt, mely Arad társadalmi életének e fontos tényezője felett fog határozni, élénk érdeklődés nyilvánul minden körben.

— **Az aradi Philharmonia-egyesület f. hó 7 szerdán** este 8 órakor ének-próbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola disztermében tartatik meg.

— **Az aradi kor. betegs. pénztár igazgató-sága f. hó. 9 én d. u. 4 órakor** a csanádi palotában lévő helyiségében rendes havi ülését tartja, melyre a t. tag urakat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Az aradi dalegylet** ma, szerdán este 8 órakor, rendes helyiségében (polgári iskola) választmányi ülést tart, melyre a tagok pontos megjelenésre kéretnek. Az elnökség.

Mulatságok.

— **Az irodalmi és zeneestély.** A Kölcsey-Egylet által december 10-én rendező irodalmi és zeneestély műsorát mai lapunkhoz mellékelve kapják olvasóink. Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni, hogy a hatvan tagu rendezőbizottság a következő urakból áll:

Ifj. Andrányi Károly, Assael Zsigmond, Baross Ferencz dr, Bartos Gyula, Bácskay Béla dr, Bánfalvi Ede, Bodányi Ödön, Boros Iván, Buja Sándor, Dálnoky Nagy Lajos dr, Dániel Endre, Fényes Béla dr, Gebhardt István, Ifj. Horváth Mihály, Istvánffy Béla, Jakabffy Béla, Jakabffy Dezső, Isztray Géza, Káldy Gyula dr, Kapdebo Lajos, Kárász Oszkár, Kormos Aladár, Kell Lipot dr, Kosztka Emil, Kövér Gábor, Laczay Gyula, Lejtényi Sándor, Lengyel Sándor dr, Lendvay Sándor, Lukácsy Lajos, Mandl Vilmos dr, Magyarai Alajos, Mergenthaler Ádám, Meszlényi Antal dr, Mezey Andor, Náményi Lajos, Nathland Bernát, Persa Péter, Purgly László, Rausch Kálmán, Ifj. Salacz Gyula, Salacz Dezső, Sándor Ede, Scherhag Ernő, Scheffel János, Sipos Sándor, Ifj. Simay István, Sorbán János, Szakoleczay Lajos, Szalay Béla dr, Szalay Károly, Szathmáry Béla dr, Szathmáry Géza, Szöllösy Jenő, Ifj. Tones Ferencz, Traytler A. dr, Vannay Gyula, Vannay János, Varjassy Árpád, Várhelyi Dezső, Várhelyi József, Ifj. Vertán István, Vizer Dezső, Wagner József.

Az irodalmi estély t á n c z r e n d j e tegnap került ki a nyomdából és csinos kiállításánál fogva bizonyára kedves emléke lesz a hölgyeknek. Érdekes amaz ujtás is, melylyel először éppen e rendezőség lép fel. Nem lesz garderober; megváltotta ezt, hogy a közönség ne legyen zsarolásnak kitéve. Végül megemlítjük, hogy a jegyek nagy kelendőségnek örvendenek, mert több kiváló urnő a legnagyobb készséggel vállalkozott jegyek elárúsítására. Krispinnél is, hol a jegyek kaphatók, már a java része az ülőhelynek el van adva s a vidékről is számos előjegyzés történt. Czélszerű tehát, ha a jegyeket minél előbb megváltják az érdeklődők.

— **Az aradi szabadságharczi emlékek** muzeuma javára tartandó irodalmi- és zeneestélyek rendezőbizottsága ma d. u. 6 órakor a Kölcsey-egyesület helyiségében (a polgári iskola épületben) ülést tart, melyre a bizottsági tag uraknak teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

Színház.

A színház műsora:

December 7. (Szerda) Vasgyáros, színmű.
December 8. (Csütörtök) Délután Ingyenélők, népszínmű; este Boccaccio, operette.
December 9. (Péntek) Boccaccio, operette.
December 10. (Szombat) Antigone, Szofoklessz tragoediája.
December 11. (Vasárnap) Délután Rip-Rip, operette; este Spitzer Régi, népszínmű (először).

Apósok.

— Decz. 6. —

Gabányi pályakoszoruzott vigjátéka ment az este jó előadásban, félig telt ház előtt. **Vedress** (Felvinczi Eduárd) jó diszpozícióval kabinetalakot mutatott be. **Szepesi** (Bogyai Farkas) szerepét jól játszotta meg. Különösen az utolsó felvonás végjelentében vált ki. **Arányi Bella** (Laura) és **Tárnoki Gizi** (Margit) kedves elevenéggel töltötték be szerepüket. **Somló Zab** Ferije pompás alak volt. **Góth** (Farkas) igyekezett s elfogadható alakot nyújtott, dacára annak, hogy a szerep nem való az egyéniségéhez s nem is vág a szerepkörébe. **Gergely** eleven Pali, **Kézdy** kedves jelenség és **Bónis** (Gáti Elek dr) jóízű alak volt. Az előadás gyorsan gördült s egy negyed 10 órakor vége volt. (G.)

Táviratok.

A főrendiház ülése.

Budapest, december 6. (Saját tud. táv. A főrendiház ma hasonlóképp rövid ülést tartott. **Szlávy József** koronaőr elnökolt, aki a királyi leirat felolvasása után köszönetet mondott a főrendeknek a támogatásért, melyben őt a lefolyt szezon alatt részesítették. A szükséges választások megejtése végett a főrendek holnap délelőtt 11 órakor üléseznek, megelőzőleg egy félórával pedig értekezletet tartanak a választások ügyében.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 6. (Saj. tud. táv.) A képviselőház ma d. e. 10 órakor rövid ülést tartott, melyen felolvasták az új ülésszakot megnyitó királyi leiratot. Bánffy Dezső b. elnök bejelentvén Andrássy Gyula gr. lemondását Budapest VI. ker. mandátumáról s felhatalmazást nyervén az új választás elrendelésére, megtette javaslatát a szükséges választások megejtésére. Ezek szerint holnap az alelnököket, jegyzőket és háznapot választják meg és kisorsolják az osztályokat. Csütörtökön ünnep lévén, nem tartanak ülést. Pénteken megválasztják a bizottságokat, egyben akkor választják meg a vizügyi bizottságot is, melyet a ház Bethlen András földmívelési miniszter propozíciójára az új ülésszakra is fenntart. Wekerle miniszterelnök indítványához képest azt is elhatározta a ház, hogy a megállapított számtól eltérőleg ezuttal is nyolcz jegyzőt választ.

Ujságírók és a kiállítás.

Budapest, december 6. (Saj. tud. táv.) A kiállítás ügyében Jókai Mór a következő felhívást intézte ujságírókollégáihoz:

„Meghívás szerkesztő és hírlapíró társaimhoz!

A kereskedelmi miniszter ur megbízásából bátor vagyok szerkesztő és hírlapíró társaimat meghívni az Otthon helyiségeiben december 8-án délután 5 órakor tartandó értekezletre. Tárgya az értekezletnek a milleniumi kiállításban a hazai hírlapirodalom hozzájárulásának módzata.

Jókai Mór.

A „Pesti Napló“ fülel.

Budapest, decz. 6. (Saj. tud. táv.) A „Pesti Napló“ meghallgatta — Isten tudja, milyen uton-módon — azt a diskurzust, amely Wekerle és Szilágyi között lefolyt akkor, a midőn Szilágyi elkésett a főrendiházból és Zichy Nándor ezért megapprehendált. A „Pesti Napló“ mindenkép hallani akarta azt a beszélgetést, amelyben Wekerle állítólag szemrehányást tett Szilágyinak, a Bud. Corr. pedig erősen tartja magát, hogy Wekerle és Szilágyi pedig, akik elvégre is legjobban tudják beszélgetésük tartalmát, semmit sem tudnak erről. Megjegyezi végül a Bud. Corr., hogy nem ismer olyan főrendit, a ki a Pesti Napló kedvéért hallgatózott volna.

A debreczeni verdikt jóváhagyva.

Budapest, december 6. (Saj. tud. táv.) A kuria elvetette Lukácsiu semmisségi panaszát, a debreczeni esküdtszék egy évre, 500 frtra szóló ítélete ellen. Lukácsiu felebbezési indokai: védőjével egy asztalnál ült, egy esküdt beszélgetett, beszédét nem értették, a többiekkel együtt nevetségesek, tekintetbe nem voltak vehetők.

A kolera vége.

Budapest, december 6. (Saj. tud. táv.) A belügyminiszter folyó hó 5-én kelt rendeletével, tekintettel arra, hogy a kolera Budapesten járványos jellegét elvesztette, amennyiben már csak szórványos esetekben fordul elő, mint értesülünk, az innen induló utasok és podgyászoknak orvosi vizsgálatát, az országos közegészségi ta-

nács szakvéleményének meghallgatása után, megszüntette.

Hóviharok.

Budapest, decz. 6. (Saj. tud. távirata.) A hóviharok az egész országban a vonatok késését, elmaradását s a posták kimaradását okozták. Külföldön is nagyhavazások voltak és szakadatlanul tart.

Az új francia kabinet.

Páris, decz. 6. (Saj. tud. távirata.) Ribot este fél 11 órakor jelent meg az elyséi palotában és Carnot elnöknek benyújtotta a következő miniszteri névsort: Elnökség és külügy: Ribot, belügy és kultus: Loubet, igazságügy: Bourgeois, hadügy: Freycinet, tengerészet: Burdeau, pénzügy: Rozwiler, közmunkák: Viéte, kereskedelem Siegfried, földmívelés: Beville, közoktatás: Carles Dupny, gyarmatok: Jamsis. A kinevezést a hivatalos lap már holnapi számában fogja közölni.

Páris, december 6. (Saj. tud. táv.) A kabinetalakítás bámuló meglepetést keltett. A reggeli lapok kétségbe vonják a kabinet állandóságát s meg vannak győződve, hogy a válság nyitva maradt.

Megbüntetett tábornok.

Pétervár, deczem. 6. (Saj. tud. távirata) Riesen Anyiff tábornokot, ki hadtestparancsnokát felpofozta, rangjának meghagyása mellett a hadseregből kilökték.

Gyilkosok kivégzése.

Athén, decz. 6. (Saj. tud. távirata.) Tegnap hét rablógyilkost felakasztottak.

Általános szavazatjog Belgiumban.

Antwerpen, december 6. (Saj. tud. táv.) Az általános szavazatjog érdekében tegnap impozáns tüntetés volt. Hatalmas menet kísért a balpárti képviselőket a városházára, hol a képviselők lelkesült fogadtatásban részesültek.

Munkásmozgalom.

Charleroi, december 6. (Saj. tud. táv.) A belga bányamunkások szövetkezetének nemzeti bizottsága határozati javaslatot fogdaott el, melynek értelmében rosszslását fejezi ki azok eljárásáról, akik Tilleurben megtámadták a csendőrséget, egyuttal az alkotmányrevízió elhalasztásától is elítéli.

Közigazdaság.**Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.**

— December 5. —

Grünwald Ferencz elnöklete alatt jelen voltak Réthy Lipót alelnök, Bing Vilmos, Domány József, Hann Alajos, Kohn Zsigmond, Magyary Ferencz, Szontagh Gyula, Mihalik József, Nikolits Péter, Schor Albert, Walder Gyula beltagok. Demkó Károly kültag Új-Szt-Annáról, Abroy Lajos lev. tag és Marschall Lajos dr. m.-titkár.

Elnöklő Grünwald Ferencz a megjelent kam. tagokat üdvözlőlvén, a jegyzőkönyv hitelesítésével megbízta Hann Alajos, Magyary Ferencz és Walder Gyula tagokat, egyuttal sajnálattal jelenti, hogy Gaál Jenő dr. titkár agyban fekvő beteg, ennél fogva a mai ülésen részt nem vehet s kéri elmaradását az elháríthatlan akadálytal kimenteni.

Szomorú kötelességet teljesít továbbá az elnök, midőn bemutatja a budapesti kamara gyászjelentését nagyérdemű elnökének, Wahrmann Mór urnak elhunytáról. Az elnökség a

a gyászhir vétele után sietett a társkamrának súlyos vesztesége alkalmából részvétét egy átiratban kifejezni, a mit is tudomásul venni kér.

Bing Vilmos csak helyeselheti az elnökség eljárását, egyszerűen azonban indítványozza, hogy a kamara iktassa egyszerűen mai ülési jegyzőkönyvébe Wahrmann Mór halála felett érzett fájdalmát és részvétét, Elfogadtatott. Hasonló határozatot hozott a teljes ülés az osztrák-magyar bank alkormányzójának, Göllheimi Zimmermann Károly lovagok elhalálása alkalmából.

Ezután a m. titkár terjesztette elő jelentését a kamarai iroda tevékenységéről és ügyforgalmáról. E szerint az utolsó teljes ülés óta összesen 994 db ügyirat érkezett be, — kamarai illeték fejében pedig 1037 frt — kr szállított a pénztárba.

A bemutatott fontosabb ügyiratok közül némi eszmecsere adott alkalmat a keresk. miniszter ur leirata, melyben a kamara felhívására válaszolja, hogy a brassói kamarától vett jelentés szerint nem áll az, hogy Erdélyben még a régi mértékek, t. i. sing, veder, kupa stb. szerint történik az adás-vetés, továbbá alaptalan azon panasz is, hogy a szűrőposztóvégek nem azt a mennyiséget tartalmaznak, a mely reá van jegyezve.

Nikolits Péter kam. tag erre kijelenti, hogy a brassói kamara nem helyesen informálta a minisztert, mert a szűrőposztó például a Brassó mellett Hétfaluban is általában sing után adatik el, a számlák singről szólnak, az alku is sing szerint köttetik. A miniszteri leirat tartalma az elnökség részéről vele előzetesen közöltetvén, néhány kam. tagnak megmutatta a kapott számlát, mely singekről szól.

Bing Vilmos kam. tag meggyőződött az előtti szöveg által előterjesztett adatok valódiságáról és épp ezért indítványozza, hogy a kamara újabb felterjesztéssel járuljon a miniszter elé. A felterjesztés egyhangulag elhatározott.

Következett a napirend. Soborsin község azon kérelemmel fordult a keresk. miniszteriumhoz, hogy a már meglevő 4 országos vásár mellett még 2 országos vásár tartását engedélyezze. A kérelem véleményezés végett a kamarához leküldetvén, a teljes ülés azt mellőzendőnek találta.

Ellenben pártoló véleménynyel terjesztette fel Ref-Kovács háza község kérvényét szombati napon állatfelhajtással kapcsolatos heti vásár tarthatása iránt.

Piskitelep község helypénz dijszabályzatát egyszerűsítés és átdolgozás végett visszaadni javasolta a teljes ülés.

Endrődi békésmegyei község kérvényét csütörtöki nap heti vásár engedélyezése iránt ajánló véleménynyel küldi vissza a keresk. miniszterhez a kamara és pedig annál inkább, mert csütörtöki napon heti vásárok Endrődön eddig is tartattak, habár azok hatóságilag engedélyezve nem voltak.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak egy leirata, melylyel az évi jelentések szerkesztése tárgyában kiadott utasítást kiegészíti, mihez tartás végett az irodának adatott ki. Hasonlóképen a keresk. miniszter urnak rendelete a német birodalommal a szabaldalmak, védjegyek és mustrák kölcsönös oltalma tárgyában kötött nemzetközi egyezmény végrehajtása iránt.

A fizetés beszüntetéséről és csődön kívüli egyezségről, továbbá a fizetésekre tekintet adós vagyonát érintő jogcselekményeknek csődön kívül való megtámadhatóságáról, végre a csődtörvény módosításáról szóló törvényjavaslatok, melyeket az igazságügyi miniszter ur küldött le véleményezés végett a kamarához, örömmel fogadtattak és tanulmányozás végett a közös bizottsághoz utasítottak.

A Baross-szobor-bizottság átirata nyomán az elnökség jelentette, hogy a gyűjtést az egész kerületben megindította. A közös bizottság javaslatához képest a kamara maga 200 frtot szavazott meg a Baross-szoborra.

Az osztrák-magyar bank aradi fiókjának megkeresése folytán váltóbíráloku kijelöltettek a sorrend szerint kilépett eddigi tagok, névszerint Andrányi Gusztáv, Domány József, Grünwald Ferencz és Vársárhelyi Béla, ezeken kívül még Reichner Ferencz és Schwaroz Simon.

A nagyváradi társkamara felterjesztése, melyben a munkásmozgalmak veze-

tői ellen szigorú óvrendszabályok alkalmazását kérte, egyszerűen tudomásul vétetett.

A b e s z t e r c z e b á n y a i kamara megkeresése alapján oly értelmű felterjesztést határozott a teljes ülés a ker. miniszter urhoz intézni, hogy az adó- és másféle kedvezményeket élvező fogyasztási szövetkezetek és munkás élelmezési raktárak hatásköre olyképp szabályoztassék, hogy ezek csak élelmi szereket és csak saját tagjaiknak adhassanak el, a mennyiben pedig ezen megszorított üzletkörtől tulmennek, a kedvezményt elvesztvén, cégbejegyzésre és rendes adófizetésre köteleztessenek.

Az aradvárosi kereskedelmi akadémiára zárszámadása az 1891—92. iskolai évről és ugyanannak 1892—93. tanévról szóló költségelirányzata jóváhagyólag tudomásul vétetett.

A m. titkár jelentette ezután, hogy időközben beérkeztek és véleményeztettek az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző egyletnek, a borossebesi kerületi- és a makói ipartestület betegsegélyző pénztárának alapszabályainak számos rendelkezése az 1891. XIV. t. cz. hatályaiba ütköztvén, az alapszabályok átdolgozása végett visszadatni rendeltettek.

Aradváros tanácsának megkeresése alapján behajthatatlanság címén 199 forint 62 krajczár illetéket leírásba hozott a teljes ülés.

Hosszabb vita volt az u j s z e n t a n n a i ipartestület beadványánál, melyben annak kieszközlését kérték, hogy a banesdi és krisztocsi bocsorkortálpkészítők árúikkal a heti piacok látogatásától tiltassanak el.

A közös bizottság a kérelmet nem találja teljesíthetőnek, mert az illető bocsorkortálpkészítők házi iparszerűleg készítik a bocsorokat, házi ipari készítmények pedig a törvény értelmében a heti piacokon bárki által áruba bocsáthatók.

D e m k ö Károly kültag és S c h o r Albert beltag az ipartestület kérelmének teljesítése mellett szólauak, míg Bing Vilmos kam. tag és a m. titkár a közös bizottság véleménye mellett érvelnek, mert mindaddig, míg az 1884. XVII. t. cz. 50 §. érvényében fennáll, a házi iparkészítménynek heti piacokon való árulását megtiltani nem lehet.

Az országos iparegyesület meghívóját félésszázados fennállásának alkalmából folyó évi december 18-án tartandó ünnepélyre a teljes ülést örömmel fogadta, megbízván az elnökséget és a titkárt, hogy a kamara képviselőiben az ünnepélyen jelenjenek meg.

Több tárgy nem lévén, ezzel az ülés véget ért.

— **Allatbetegségek a megyében.** A fertőző állatbetegségek a múlt héten gyérebben mutatkoztak a megyében, mint az elmúltban, bár O t t l a k á n nagyobb mérvben jelentkezett a ragadós szájs- és körömfájás. A hivatalos adatok a következő arányokat mutatják: Fellépett a lépfene P l e s k u c z á n és T ó t v á r a d o n 1—1 esettel, a veszettség O t t l a k á n és T ö v i s e g y h á z á n 1—1 esettel, a takonykór és bőrféreg S z é k u d v a r o n és T ö v i s e g y h á z á n 1—1 esettel, a ragadós szájs- és körömfájás O t t l a k á n 4 esettel, a sertés-orbáncz R a d n á n 1 esettel.

Szeszűzlet.

— Deczember 6. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.—, árcsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. deczember 6.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	113.60
Magyar papírdárdék 5%	100.50
Magyar vasúti kölcsön	120.75
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsátás	118.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánáti földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánáti földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	143.50

Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	118.75
Osztárak járadék papírban	97.75
Osztárak járadék ezüstben	97.50
Osztárak járadék aranyban	115.25
1880-ki államsorsjegyek	144.—
Osztárak-magyar bankrészevény	982.—
Magyar hitelbankrészevény	263.—
Osztárak hitelintézet részevény	316.—
Ezüst	—

Aradvárosi

Évadberlet
68. szám.

színház.

Havibérlet
6. szám.

Szerdán, 1892. évi deczember hó 7-én:

A vasgyáros.

Francia színű 4 felvonásban. Irta: Ohnet György. Fordította: Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Beaulies, marquisné	Fellinuszné.
Claire, leánya	Horaszi H.
Oktáve, fia	Bónis.
Bligny herceg, unokaöccse	Gósh.
Prefont, báró	Vedress.
Sophie, neje	Márkus I.
Derblay Philippe	Pethes.
Susanne, huga	Tárnoki G.
Meulinet, gazdag gyáros	Sz. Németh.
Athanais, leánya	Arányi B.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Deczember 6. —

Fehér Kereszt szálloda: Özv. Nagy Ferenczné magánzónó, P.-Ladány. Kaul K. kereskedő, Temesvár. Egger N. mérnök. Bécs. Veisz Hugó kereskedő. Temesvár. Böhm Mór kereskedő, T.-Szt.-Miklós. Ürményi Pál birtokos, Petris.

Vass szálloda: Czifra János birtokos, Budapest. Magyar Korona szálloda: Krasz A. gazdász, Sarkad. Gottlieb Vilmos kereskedő, Dussod.

Arany Kulcs szálloda: Turuku Miklós tanító, Alvácz. Institutris N. birtokos, Cs.-Palota. Leipniker N. kereskedő, Szlatina.

Felolós szerkesztő: Vászárhelyi R.

Nyíltér.

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6 1/2% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

911 5—10

Az igazgatóság.

Első biztosító intézet katonai szolgálat idejére.

Ő cs. és kir. fensége JÓZSEF FÖHERCZEG védnöksége alatt, mint szövetkezet.

Elnökség:

959 2—15

Báró Nikolits Fedor, ő nagyméltósága, cs. és kir. valóságos belső titkos tanácsos, a magyar főrendiház örökös tagja, az I. oszt. vaskorona rend lovagja, országgyűlési képviselő stb. stb., elnök.

Gróf Eszterházi Miklós, nagybirtokos stb. stb., alelnök.

Dr. Exner Ferencz Vilmos, cs. kir. udvari tanácsos, reichsrathi képviselő, stb. stb., alelnök.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Központi választmány:

Csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Gyula, országgyűlési képviselő és nagybirtokos. Fried Lipót, gyártulajdonos és földbirtokos, Bécs belvárosi szegényügyi tanácsosa.

Hollán Ernő, ő nagyméltósága, cs. és kir. altábornagy, cs. és kir. belső titkos tanácsos, a Lipóterend birtokosa, a magyar főrendiház tagja.

Josipovich Géza, országgyűlési képviselő és a képviselőház jegyzője.

Markovits Kalman, országgyűlési képviselő, a közigazgatásügyi bizottság tagja és nagybirtokos.

Báró Nopcsa Elek, országgyűlési képviselő és a közlekedési bizottság tagja.

Nyáregyházai Báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, a babérkoszorus tiszti érdemkereszt birtokosa.

Sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi Aladár, nagybirtokos.

Felügyelő bizottság:

Csávossy Béla, országgyűlési képviselő és nagybirtokos, elnök.

Lohmayer János Ferencz, nagykereskedő, Budapest főváros törvényhatósági bizottságának tagja.

Piuffsich Frigyes, köz- és váltóügyvéd.

Dr. Szócs Ferencz, köz- és váltóügyvéd, az Első Pesti Hazai Takarékpénztár ügyésze.

Igazgatóság:

Dr. Münnich Aurél, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd, akassa-tornai vasúttársaság elnöke, a Budapest belvárosi takarékpénztár igazgató tanácsosa, a «Gizella» kiházasítási egyletnek választmányi tagja, elnök.

Busini gróf Keglevich Béla, cs. és kir. kamarás, a szab. osztr.-magyar államvasut igazgató tanácsosa, ügyvezető igazgató.

Marek Arnold, a «Gizella» egylet igazgatója, a bajos szent Mihály rend lovagja, ügyvezető igazgató.

Perczel Dezső, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd.

Szerb György, országgyűlési képviselő, köz- és váltóügyvéd.

Az intézetnél 0—12 éves fu-gyermekeket lehet biztosítani.

Azon személy, ki valamely fu-javára biztosítást köt, az intézet tagjává válik és mint ilyen, részesévé lesz az alapszabályokban és a biztosítási feltételekben foglalt összes jogoknak és kötele-ségeknek.

A legkisebb biztosítható összeg 200 frt; ezen összegtől kezdve minden 100-zal osztható összeg biztosítható.

Ha a biztosítottat a cs. és kir. osztr.-magy. hadseregbe vagy a hadi-tengerészethez besorozzák, vagy béke idején a honvédséghez tényleges szolgálatra bevonják, úgy az illető tagnak, ha e körülményt igazolja, igénye van a teljes biztosítási összegre, illetve szabad választása szerint, a biztosítási tőkének megfelelő s a tarifában 100—100 frtonként kiszámított 1—3 éven át előre fizetendő, negyedévi vagy havi járadékra.

Azon tagok, kiknek biztosítottjait a katonai szolgálatra alkalmatlanoknak nyilvánítták, csak az összes befizetett díjak visszatérítésére bírnak igényvel; a befizetett díjak visszafizetése a kötvény és az utolsó díjnyugta visszaadása mellett legkorábban azon év október 1-én történhetik, melyben a biztosított a 21-ik életévét elérte.

A részjegyek kamatainak kifizetése után fenmaradó tiszta nyereség 60%-a az alapszabályok 8. §-a értelmében évenként a tagok osztalék-alapjának gyarapítására fordíttatik.

A tiszta nyereségnek fentemlített 60%-a az összes osztalékcsoportok közt, az illető naptári évben esedékes és érvényben levő biztosítási tőkék arányában felosztatik, még pedig úgy, hogy minden biztosítási évfolyam esedékessége napján nemcsak a biztosított tőkék, hanem egy osztalékalap is, mely a tiszta nyereségből eredő gyarapítás és az előbbi évekből eredő gyarapítások kamatai által successive létesíttetik, kerül kifizetés alá.

Az évi csoport osztalékalapja a katonai szolgálatra tényleg behívott összes biztosítottak közt szétosztatik azon év deczember 31-én, melyben ezek 24 életévüket betöltik, minden 1000 frt biztosított tőkére az osztalékalapból 700 frt esik.

Vezérügynökség Arad-, Békés- és Csanádmegyékre:

TISZTI LAJOS,
Aradon, Perényi-utca 1. szám

M. k. államvasutak. Budapest-déli üzletvezetőség.

28918. szám.

885. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zombor állomásán 1893. évi május hó 1-én megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896 évi november hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zombor állomásán levő vendéglői üzletre 28918. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1893. évi január hó 5-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján terti verény mellett nyújtandók be, bántpénz fejében pedig 200 szóval kétszáz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1893. évi január hó 4-én déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítottak.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. fergalmi és kereskedelmi osztályában külső keresési-ut II. ház II. em. 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azt magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1892. november hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak.

136140. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága központi szertárában Budapest, Józsefvárosi teherpályaudvaron 11 drb egyenként 5 méter hosszal bíró, részint teljesen jó állapotba lévő, részint pedig kisebb javításokat igénylő hidmérleg felett rendelkezik, melyek eladása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen hidmérlegek 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. és 13. számmal vannak megjelölve s nevezett szertárban vasár és ünnepnapok kivételével naponta délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között megtekinthetők; eladásuk darab szerint az állapot és minőségre való kötelezettség elvállalása nélkül történik, az ajánlat tehát nem suly, hanem a megvenni szándékoló hidmérlegek számának és az átvételi állomás pontos megnevezése mellett darab szerint leszen az ajánlatban számokban és betűkben kitüntetendő.

Az ajánlattevő az itt felsorolt feltételeken kívül kötelezőknek ismeri el a m. kir. államvasutaknál az ócska anyagok eladására 129381 | 91. sz. alatt fennálló és ezen ügylet megkötésére és lebonyolítására mérvado általános feltételeket, melyeket aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 15 kron megszereshetők, esetleg a 15 kr. beküldése mellett postán megrendelhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatával a határozat meghozataláig visszavonhatlan kötelezettségben marad.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson és hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is teheszen.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy lepecsételt és 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat az 136140 | 92. számhoz hidmérleg megvételre” folyó 1892. évi december hó 28. napjának déli 12 óráig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 78. szám II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bántpénzkeppen a megvenni szándékoló hidmérlegek ajánlati egységára szerint kiszámított

értékösszeg 5 százaléka f. évi december hó 27-én déli 12 óráig teendő le főpénztárnokunknál akár készpénzben, akár pedig állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Alkírt feltételek és bántpénz nélkül, ugyancsintén elégtelen bántpénzzel vagy a fent kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1892. november havában.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak.

50844. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-dunabalsparti üzletvezetősége a saját, valamint a nagy-kikindanagy-beckerek és a torontáli h. é. vasutak vonalai részére 1893. évben szükséges 776 köbméter váltótálpfa szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A váltótálpfák 1893. évi június hó végéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a fenti mennyiség 10 százalékat az 1893. év folyamán utólag megrendelhesse.

A részletes pályázati feltételek alapján szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi december hó 28-án déli 12 óráig nyújtandók be, az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körut 62. sz. I. emelet 5. ajtó sz.) a részletes pályázati feltételek értelmében leteendő bántpénz pedig 1892. évi december hó 27-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A részletes pályázati és szállítási feltételek, valamint a méretjegyzék az üzletvezetőségnek be tekinthetők. A részletes pályázati feltételek és a méretjegyzék a budapest-dunabalsparti üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási feltételek készpénzfizetés mellett a budapesti nyomtatványtártól (Andrássy-ut 73. szám) megszereshetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bír.

Budapest, 1892. november hó 23-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szeged.

32633 szám.

910. 1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak herkulesfürdői állomásán 1893 évi január 1-én megüresedő pályaudvar vendéglői bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

Mindazok, kik ezen vendéglői üzletet bérbevenni óhajtják, felhivatnak, hogy eziránt zárt ajánlatukat okmányokkal felszerelve egy-száz (100) forint bántpénznek vagy készpénzben, vagy lelétre alkalmas állampapírokból történt letéteményezéséről szóló pénztári elismervény meiléklésével a szegedi üzletvezetőséghez czimezve legkésőbb f. é. december 15-éig déli 12 óráig nyújtsák be.

A bántpénz a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál vagy királyi posta útján, de mindenesetre az ajánlattól elkülönítve helyezendő letétbe.

A zárt ajánlat borítékán szembetünő módon irandó:

„Ajánlat a herkulesfürdői pályavendéglői bérletére.”

A bérletnek további feltételeiről a szegedi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztálya nyújt kívánatra szóbeli felvilágosítást.

Az üzletvezetőség.

14871 | 892.

941 3—3

Hirdetmény.

A városi tanács 20696 | 892. sz. a kelt határozata folytán közhírré tétetik, hogy az új vágóhíd f. évi december 1-jétől használatba vétetvén akként, hogy az illetők által a nagym. belügyminiszterium által az építésnél jóváhagyott illetőleg a közgyűlés által elfogadott díjak lesznek fizetendők: nevezetesen:

I. Minden levágandó darab ökor, tehén, bi-
valy, egy éven felüli borju után 2 frt,
egy éven alul lévő borju után 50 kr,
sertés után 20 kilón alul 25 kr,
sertés után 20 kilón felül 50 kr,
juh, kecske után 15 kr,
bárány és kecske gida után 10 kr.

II. A bélmosó helyiség használatáért: 1 db.

marha és egy éven felüli borju után 5 kr, 1 db.
egyéven aluli borju után 3 kr, egy juh, bárány
és kecske után 2 kr.

Ezen díjak a városi pénztárba előre fizetendők és az ennek megtörténtéről szóló bárcza nyugta a marha levágása előtt a vágóhídi igazgatónak átadandó.

Az igazgató a neki átadott bárczákról egy nyilvántartási könyvet tartozik vezetni, amelyben napról-napra kitüntetendő, hogy mily számmal ellátott bárcza lett neki átadva.

Az I. alatt felsorolt díjakba beleértvük: a régi vágatási és szemle díjak, a marhavágóhídi jégkamaráknak, továbbá istállóknak 24 órán át és a borszáritónak télen 30 napon és nyáron 15 napon át való használati díja.

Istállópénz fejében, ha a marha 24 órán át tulmarad a vágóhídon, darabonként és naponként fizetendő:

I. egy nagy szarvasmarha és egy drb 1 éven felüli borju után 10 kr.

II. egy drb 1 éven aluli borjuért 3 kr.

III. juh, kecske, bárány és sertés után 2 kr.

Az istállóba bekötött állatok tulajdonosai tartoznak gondoskooni azoknak etetéséről és itatásáról a takarmányról és alomról.

A takarmányt az istállóba csak nappal szabad behordani.

Amennyiben az illetők az istállóba elhelyezett állatok ellátásáról 24 órán tul nem gondoskodnak, azt az ő költségükre a város fogja eszközölni. Azonban 10 napon tul az istállók egyáltalában igénybe nem vehetők s azon állatok a melyek 10 nap elteltével sem vitetnek el, a felmerülő istállópénz és élelmezési költségekre nézve kézi zálogul fognak szolgálni s a gazdátlan jószágokkal szemben érvényes kormányhatósági rendelet alkalmazása mellett el fognak árvereltetni.

A borszáritóknak a 30 és 15 napon tul való használatá meg nem engedtetik, sőt a bórók azon esetben, ha másnak tulajdonába mennek át, a borszáritókból 24 óra mulva eltávolítandók.

Az istállóért járó díjak a vágóhídi igazgatónak fizetendők, a ki erről rendes naplót tartozik vezetni s bevett összeget minden hó végével a városi pénztárba beszállítani.

Ezen intézkedés olytán az eddig használt nagy és kis vágóhíd f. évi december 1-ével a használattól elzáratik.

A vágatás ideje a további intézkedésig a következőleg alapittatik meg:

Nagy szarvasmarha, borju, juh és kecske levágás délelőtt 8—11-ig, feldolgozás 12-ig, juh és kecske levágás d. u. 1—4-ig.

Sertés vágás d. u. 1—4-ig, hus-feldolgozás 4-től a szükséghez képest.

Kényszer vágás bármely időben.

Aradon, 1892. november 28-án.

Főkapitány úr távollétében:

Nyáry Béla,

alkapitány.

Magyar királyi államvasutak.

159080 | 92. szám C. I.

891. 3—3.

Hirdetmény.

(Osztrák magyar vasuti kötelék. Díjszabási füzetek és függelékek hatályon kívül helyezése.)

Folyó évi december hó 31-ével, a fent említett kötelékben következő díjszabások illetve függelékek lépnek hatályon kívül és es pedig:

a) az 1891. évi július hó 5-től érvényes II. rész 3 díjszabási füzete a hozzátartozó I.—IX. pótlékokkal együtt;

b) az 1888 évi márczius hó 1-től érvényes II. rész 5. díjszabási füzet a hozzátartozó I.—IV. pótlékokkal együtt

c) a II. rész 5. díjszabási füzetének 1888 évi június hó 15-től érvényes függeléke a hozzátartozó I.—IV. pótlékokkal együtt;

d) a II. rész 1, 1 A, 2 A. 3 és 3 A díjszabási füzeteinek 1892. évi február hó 1-től érvényes függeléke a hozzá tartozó I. pótlékkal együtt és

e) a II. rész 4. díjszabási füzet 1892 évi február hó 1-től érvényes függeléke a hozzá tartozó I. pótlékkal együtt.

Budapesten, 1892. november 17-én.

A m. kir. államvasutak igazg.

egyszersmind a köteléki vasutak nevében is.

Megszűnt

minden verseny!
Olcsóbb
mint bármely
végeladás,

873 8—10

de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros

BAZÁRJÁBAN

a színházépületben

(a 13 vértanu-szoborral szemben) hol
mindennemű alkalmi hasznos és czélszerű

tárgyakat

bámulatos olcsó árban árusítatnak.

Gyermekjáték nagy választékban.

15014 | kh.

945 3—3

Hirdetmény.

A köztisztaságról alkotott 10161 | 226. sz. szabályrendelet értelmében figyelmeztetem a káposztát termelőket, hogy kertjeikből a káposzta torzszakat, leveleket és hulladékokat november hó végéig illetve legkésőbb december hó 5-ig annyival is inkább eltávolítsák, mivel ellen esetben a mulasztók az idézett szabályrendelet 10. §-a értelmében fognak büntetetténi.

Kelt Aradon, 1892. november 28-án.

Főkapitány ur helyett:

Nyáry Béla,
alkapitány.

Pécskai járási főszolgabíróaságtól.

2039 | 1892.

957. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

Az Ó-Pécskai községi szülésznöi állás lemondás folytán üresedésbe jövén, ezen állás fojyó évi decemberhó 20-án d. e. 10 órakor fog Ó-Pécska község-házánál választás útján betöltettni.

A szülésznö javadalmazása évi fizetése 80 frt eljárás díja minden szülési esetenél 1 frt, a szegényeket azonban ingyen köteles látogatni és segélyben részesíteni.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerű oklevéllel felszerelt kérvényeiket, folyó évi december hó 19. napjának d. u. 5 órájáig ezen főszolgabíróasághoz beadják.

Pécska, 1892. november 30.

Vásárhelyi,
főszolgabíró.

„Nincs többé fejfájás!”

D. GÖTZ

Migraine-pora

huszonöt év óta egyoldalu, ideges, rheuma-szerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott mit több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít. Utolsó időben a

MADRIDI UDVAR

98 Baross Gáborné 3 excellentiája feltűnő eredménnyel használta. — 1 doboz ára használati utasítással 3 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. — Eredetiben kapható Fátykás József „nagy Kriszta”-hoz címzett gyógyszerárban, továbbá Török Józsefnél, király-utca 12. Budapest. 827 10=10

Raktár Aradon: Schaffer Adolf és Rozsnyay János gyógyszerészek uraknál.
Postai megrendelések pontosan eszközöltenek

Hirdetmény.

Oszták-magyar-svájci vasuti kötelék. Díj-szabás hatályon kívül helyezése.

A fenti kötelékben 1885. évi október hó 10-től érvényes ideiglenes kivételes díj-szabás tojás küldeményekre 1892. évi december hó 31-vel ha ályon kívül helyeztetik. Ennek helyébe lépő új díj-szabás tárgyában annak idején külön hirdetmény fog közzétetni.

Budapest, 1892. december havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságá a részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

32941. sz.

944 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének vonalain az 1893. évben az alant kitüntetett pályafantartási faanyagok szükségeltetnek, azoknak szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A szükséges, de tényleges megrendelés alkalmával még felemelhető mennyiségek a következők:

57.68	köbméter	jegenye fenyő deszka,
74.64	"	lucz
1204.43	"	faragott puhafa,
13.10	"	puha száfa,
69.10	"	széles szettlen deszka,
103.10	"	jegenye fenyő palló és
145.20	"	széles szettlen pallódeszka.

A pontos méretek a részletjegyzékben vannak kitüntetve, mely részletjegyzék az 1.) alatt említett hivataloknál és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál ingyen kaphatók.

A részletjegyzék, egyezersmind ajánlati mintának használandó.

Az üzletvezeőség fenartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő köbméter összevontságából a méreijegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség, hosszúság és vastagság, illetve átmérő határain belül az 1893. év folyamán még további 30 százalékot ugyanazon ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhesen, miből főyólag a nyertes szállítók megfelelő faanyagot köte esek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Ha a puha faragott fáknál nem átlagárak ajánlatnáának, akkor az ajánlati minta jegyzet rovatában kitüntetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati árak kitüntetendők.

Az ajánlat az egész szükségletre vagy annak bármely részmennyiségére szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok ezen külszimmel: „Ajánlat épületfák a. állítására 32941. számhoz.” 1892. évi november hó 28-án délelőtti 10 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5 százalék készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban 1892. évi december hó 27-ikének déli 12 órájáig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárába (Kolozsvárt, Trencsén-tér és kül-magyar-utca sarkán EMKE palota) leteendő.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után avagy távirati uton tétetnek, vagy a melyekben vakarások fordulnak elő, végre oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége fenartja magának a jogot, hogy az ajánlók között tekintet nélkül az árra, szabadon választásson továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse, az esetben, ha a részmennyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem záratott, és végre, hogy a czél elérésére bármily más irányu intézkedést tehessen.

Az üzletvezetőség fenartja magának azon jogot is, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozza, egyes ajánlkozónál az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezettenek a nélkül, hogy ebből folyólag valamely szállítának végleges átengedését követelhetnék.

[[Kolozsvár, 1892. november hó 27-én.

Az üzletvezetőség.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Gája külvárosban fekvő és a rét, kovács és szerb utcák által határolt 962 □-ölyni füres házteleknek örök áron eladása iránt folyó évi december hó 12-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár □-ölenként 60 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi november hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

948—1892 gazd. sz.

948 2—8

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a legeltetés alól elvont nagykaszálybéli 100⁰⁰⁰/₁₀₀₀ holdnyi területnek 1892. évi október 1-jétől egymásután következő 6 évre leendő haszonbérbeadása iránt folyó évi december hó 12-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár holdankint 13 frtnyi évi bér.

Bánompénzül leteendő 130 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi november 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak.

150636 sz.

Hirdetmény.

Vonalszaksz-rendszerű személy és podgyász díj-szabás életbeléptetése a mátrai helyérdekű vasuton.

A mátrai helyérdekű vasuton 1893. évi január hó 1-vel személyek, podgyász és kutyák szállítására nézve új vonalrendszerű díj-szabás lép az eddiginek helyébe minek következtében a jelenleg fennálló menetdíjak ezen vasuton tetemesen leszállitnak.

Budapest 1892. december hóban.

Az igazgatóság.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

15268 | 892. kh.

962 2—8

Hirdetmény.

A beállott havazások alkalmából felhivatnak a ház és telektulajdonosok hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról, a havat mindannyiszor ahányszor az kívánatos lesepertessék, s olyankor pedig midőn a gyalogut csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassák, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránti szabályrendelet alapján szigorúan büntetetténi fognak.

Ezuttal figyelmeztetnek az érdekeltek az iránt is, hogy a gyalogutak tisztántartására esetenként intve nem lesznek, hanem a mulasztók ellen befolyandó jelentések alapján a bírságolás iránti eljárás folyamatba fog tétetni.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hőmennyiség lerakóhelyét a Marosmeder a személtérakó helyek a szárazárhíd baloldalán elterülő mélyedés és a nagyváradi-ut jobb oldalán az élővíz csatorna töltése mellett lévő gödrös terület jelöltetik ki.

Aradon, 1892. december hó 5-én.

Főkapitány ur helyett
Nyáry Béla,
alkapitány.